

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/14/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125200765
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8125200765.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX C., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., Teplická 7343/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.300 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10Csp/20/2025-64 zo dňa 07.04.2025 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 10Csp/20/2025-83 zo dňa 21.05.2025, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I. a II.

II. Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 450 eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že základ nároku je daný, ak dodávateľ poruší osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne, čo sa v danom prípade nepochybne stalo. Okresný súd Prešov rozsudkom v konaní vedenom pod sp.zn. 9Csp/119/2024 konštatoval porušenie povinností žalovaného, keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentovala podstatná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadovaná ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), v dôsledku čoho bolo súdom konštatované, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ). Zároveň bol žalobca úspešný aj vo výroku o vydaní bezdôvodného obohatenia vo výške 492,47 eura s príslušenstvom. Súd tiež vyslovil 10 neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nepochybne je preto základ nároku na primerané finančné zadostučinenie žalobcu daný.

Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia, ktoré žalobca v konaní od žalovaného požaduje, súd prvej inštancie nepovažoval sumu 1.300,- eur za primeranú. Výška primeraného finančného zadostučinenia spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení

výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu, ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, resp. povinností.

So zreteľom na uvedené prihliadol súd prvej inštancie na skutočnosť, že v prejednávanej veci zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu žalobcovi ako spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda stratu finančných prostriedkov, keďže súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov (z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí úveru), pričom dokonca k tejto ujme v tomto prípade aj reálne došlo. Žalobca totiž úver preplatil o 492,97 eura, dôsledkom čoho bola rozsudkom tunajšieho súdu žalovanému uložená povinnosť vydať bezdôvodného obohatenie. Pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré boli súdom vyhlásené za neprijateľné, súd tu prihliadol na jednej strane na závažnosť možného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa aplikáciou týchto podmienok, na druhej strane na žalobcom nerozporované tvrdenie žalovaného, že ani jedna z týchto neprijateľných zmluvných podmienok nebola voči žalobcovi aplikovaná.

Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že by primerané finančné zadostučinenie prináležalo aj vo vzťahu k výroku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Tento výrok totiž priamo súvisí s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ by žalobca nežiadal o spomínané určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (hoci to bolo v súlade s § 11 ods. 4 ZoSÚ), súd by sa týmto posúdením prejudiciálne zaoberal pri rozhodovaní o vydaní bezdôvodného obohatenia.

S ohľadom na uvádzané okolnosti prípadu, okolnosti porušenia práva, na zohľadnenie princípu proporcionality, či na samotný zmysel inštitútu primeraného finančného zadostučinenia, považoval súd prvej inštancie za primeranú sumu 450,- eur (200,- eur za vznik bezdôvodného obohatenia a 25,- eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Na záver sa súd prvej inštancie nestotožnil s námietkou litispendencie vznesenou zo strany žalovaného. V konaní vedenom na tamomšom súde pod sp.zn. 9Csp/154/2023, v ktorom si žalobca uplatnil primerané finančné zadostučinenie voči žalovanému a na ktoré poukazuje žalovaný, sa vychádza z úspechu žalobcu v inom súdnom konaní, ako je tomu v predmetnej veci, a to z upomínacieho konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 38Up/319/2023, kde vystupovali strany v opačnom procesnom postavení. Toto konanie bolo zastavené z dôvodu nepodania návrhu na pokračovanie v konaní po podaní odporu zo strany terajšieho žalobcu, v dôsledku čoho následne žalobca podal žalobu o primerané finančné zadostučinenie vo veci sp.zn. 9Csp/154/2023.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“) nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Procesne úspešný žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

4. Súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom rozhodol nasledovne:
„V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a “.

5. Uviedol, že považoval nárok žalobcu o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia za dôvodný len do výšky 450,- eur, pričom vo zvyšnej časti 850,- eur ho nepovažoval za opodstatnený. Súd prvej inštancie však opomenul vo výroku rozsudku rozhodnúť o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, preto podľa § 225 CSP vydal dopĺňací rozsudok, ktorým doplnil citovaný rozsudok zo dňa 07.04.2025, ktorý doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

6. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a II. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Podľa názoru žalovaného predpokladom toho, aby súd mohol priznať primerané finančné zadostučinenie je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Spotrebiteľove práva a povinnosti však úverovou zmluvou uzatvorenou so žalovaným neboli žiadnym spôsobom poškodené, spotrebiteľ žiadne poškodenie práv neprezentoval. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 9Csp/119/2024 bolo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia a vyhlásenie neprijateľných zmluvných podmienok.

Žalobca vo svojej žalobe neuviedol, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa poškodiť. Obmedzil sa len na konštatovanie, že uzatvorená úverová zmluva nemá náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by

mali za následok poškodenie spotrebiteľa, nakoľko pre spotrebiteľa z toho vyplynula len výhoda, že poskytnutý úver je pre neho bezúročný a bez poplatkov.

Žalobcovi preto podľa názoru žalovaného žiadna ujma reálne nevznikla. Splácal len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazal. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal.

Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Za dôležité považoval taktiež podotknúť, že žalobca dobrovoľne a vedome prijímal opakovane plnenia od žalovaného počas obdobia 6 rokov. Pokiaľ aj zmluva bola vyhodnotená za neplatnú, žalobca ako dlžník bol povinný vrátiť žalovanému ako veriteľovi minimálne istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky, všetky boli už opakovane predtým niekoľkokrát vyhlásené za neprijateľné a neboli voči žalobcovi nikdy aplikované.

Primerané finančné zadosťučinenie nemôže ani slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. V princípe by to znamenalo, že za jedno nedodržanie náležitostí úverovej zmluvy by bol žalovaný postihnutý dvakrát – vydaním bezdôvodného obohatenia (vrátane úrokov z omeškania) a priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem.

Zo žalovaným popísaných skutočností je zrejme, že v danom prípade žalobcovi žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Ani sudy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie.

V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia v hodnote 1.300,- eur (súdom priznanej 450,- eur) a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy.

Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie priznanej sumy vo výške 450,- eur odvolateľ považoval za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarcu primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Vo vzťahu primeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/36/2020 zo dňa 10.09.2020 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19CoCsp/33/2021.

Pre úplnosť žalovaný považoval za potrebné dodať, že i keď spotrebiteľ v spore o zaplatenie finančného zadosťučinenia nemusí objektivizovať skutočnosť vzniku ujmy v dôsledku porušenia spotrebiteľského práva, nezavahuje ho to povinnosti tvrdiť a preukázať svoje tvrdenia o okolnostiach podporujúcich jeho predstavu o primeranosti výšky ním uplatneného finančného zadosťučinenia. Žalovaný má za to, že v konaní nebol preukázaný a ani tvrdý zásadný dopad na sociálnu situáciu žalobcu v dôsledku konania žalovaného a už vôbec nie dopad na jeho emočné prežívanie, či psychické zdravie, ktoré by odôvodňovali súdom priznané finančné zadosťučinenie vo výške 450,- eur. Nakoľko v konaní neboli preukázané žiadne negatívne okolnosti (majúc na mysli agresívne obchodné praktiky, či závažné negatívne dôsledky na strane žalobcu), žalovaný nepovažoval priznané finančné zadosťučinenie za primerané. Pokiaľ ide o funkciu sankčnú a satisfakčnú, tá už bola v plnej miere realizovaná rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp.zn. 9Csp/119/2024 zo dňa 12.09.2024, ktorým došlo k reparácii majetkovej ujmy žalobcu. Zároveň je potrebné uviesť, že žalovaný bol sankcionovaný nielen povinnosťou vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 492,47 eur, ale aj 9,25 % ročným úrokom z omeškania, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania právnomu zástupcovi (596,27 eur) a zaplatiť súdne poplatky spojené s podanou žalobou (205,- eur). Uvedená suma navyše nie je konečnou ekonomickou stratou a sankciou žalovaného, nakoľko je nevyhnuté počítať ešte so súdnym poplatkom a tiež trovami právneho zastúpenia predmetného súdneho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené, kedy v prejednávacom prípade nebol preukázaný žiadny intenzívny zásah do majetkových práv žalobcu a žalobcovi nevznikla ani žiadna závažná ujma na jeho právach, považoval žalovaný súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie vo výške 450,- eur za neprimerané. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

7. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca nesúhlasil s tvrdeniami žalovaného uvedenými v odvolaní, pričom jeho jednotlivé argumenty iba preukazujú opodstatnenosť žaloby, pretože žalovaný si nepriznáva pochybenie a porušenie spotrebiteľských noriem a jeho práv a to aj s poukazom na jednotlivé ciele inštitútu PFZ. Napokon súdu je z jeho rozhodovacej činnosti dozaista známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti napriek početným rozsudkom vydaným proti žalovanému, tento neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať.

V konaní dostatočne, určito a zrozumiteľne poukázal nielen na dôvodnosť základu nároku na PFZ, ale aj čo do súdom priznanej výšky. Vzhľadom na priebeh či už tzv. základného konania, ako aj štádium tohto konania o priznanie PFZ, poukázal najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem. V súdnom konaní sa musel zaktivizovať, vyhľadať advokáta a vec s ním prejednať, pričom advokát musel podať relevantnú žalobu a podania. Práve zo strany žalovaného sa jedná o mimoriadne závažné porušenie spotrebiteľských práv a povinností. Porušenie zo strany žalovaného malo bezpochyby aj majetkový charakter. Žalobca poukázal na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6CoCsp/46/2024-102 zo dňa 15.04.2025, v ktorom súd priznal sumu 150,- eur za každú judikovanú NZP. Ďalšie súdy priznali až 300,- eur za každú NZP. Ide o rozsudok Mestského súdu Košice sp.zn. 24Csp/101/2023 zo dňa 22.02.2024 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 9CoCsp/22/2024-140 zo dňa 07.08.2024 a rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. SK-2Csp/26/2023-102 zo dňa 30.01.2024 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 13CoCsp/28/2024-140 zo dňa 05.11.2024.

8. V odvolacej replike žalovaný uviedol, že predmetom konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 9Csp/119/2024, z rozhodnutia ktorého žalobca svoj nárok odôvodňuje, je úverová zmluva z roku 2015, kedy legislatíva ohľadne spotrebiteľa zďaleka nebola na takej úrovni ako v súčasnosti. Ani judikatúra súdov ohľadne náležitostí úverových zmlúv nebola taká rozsiahla ako v dnešnej dobe a súdy vyhodnocovali náležitosti úverových zmlúv uzatvorených so žalovaným ako korektné a v súlade so zákonným znením. Žalovaný preto nemal pochybnosti o správnosti svojich úverových zmlúv. Žalovaný vždy a vo vlastnom záujme (v záujme eliminácie súdnych sporov a tiež bezproblémového splácania poskytnutých úverov) flexibilne reaguje na požiadavky súdov a všetky vytykané nedostatky aktívne a obratom do svojich zmluvných vzťahov implementuje. Ak by aj v danom prípade mal vedomosť o akýchkoľvek nedostatkoch tej-ktorej zmluvy, nápravu by bezodkladne realizoval.

V prejednávanej prípadnej jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný výlučne on sám a nie žalobca ako klient. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsiahlu judikatúru, kedy súdy uplatniac voľnú úvahu pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia priznávajú sumy vo výške 100,- eur, resp. vo výške nepresahujúcej 300,- eur.

Žalovaný má za to, že už rozhodnutie o vyhlásení neprijateľných zmluvných podmienok spolu s povinnosťou uhradiť bezdôvodné obohatenie (pôvodné konanie) má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie, nakoľko žalovaného sankcionoval vo viacerých smeroch (bližšie špecifikované v odvolaní).

Pokiaľ ide o žalobcovo poukazovanie na výšky sankcií zo strany iných príslušných orgánov, toto nemožno v žiadnom prípade komparovať s predmetom tohto sporu a už vôbec nemôže mať vplyv na stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danom prípade.

Osobitne poukázal na skutočnosť, že žalobca bol v súdnych konaniach celú dobu zastúpený advokátom a nemožno ho teda považovať za osamotenú osobou, ktorá musí hájiť svoje práva na súde bez pomoci.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolenie žalovaného nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe, ako aj súvisiaci výrok II. o trovách konania. Keďže výrok, ktorým bolo žaloba čiastočne zamietnutá dopĺňacím rozsudkom žalobca odvolaním nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

12. Žalovaný uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody spočívajúce v existencii nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP a v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

13. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza nasledovne:

15. V prejednáwanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024 (ďalej v texte ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“). Tieto ustanovenia upravujú práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

16. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

17. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia v celkovej výške 1.300,- eur titulom úspešného uplatnenia (bránenia) svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde prešov pod sp.zn. 9Csp/57/2022, v konaní o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

18. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok základu nároku v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024. Tvrdenie žalobcu o úspechu v základnom konaní bolo preukázané

rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/119/2024-186, z 12.09.2024, ktorým súd vyhovel žalobe žalobcu voči žalovanému o určenie, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 13.12.2015, je bezúročný a bez poplatkov, o uloženie povinnosti žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 492,47 eura a vyslovenie neprijateľnosti 10-tich zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 13.12.2015. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.10.2024.

19. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľné zmluvné podmienky, neplatné v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, sú spôsobilé negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj jeho postoj, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľa poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

20. Pokiaľ odvolateľ zdôrazňuje, že žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, naopak získal výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, treba zdôrazniť správny záver súdu prvej inštancie, že z citovaného zákonného ustanovenia nevyplýva, že poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi musí byť spôsobilé alebo musí vyvolať škodu či ujmu na strane spotrebiteľa, takúto podmienku zákon nestanovuje (záver NS SR sp.zn. 6Cdo/127/2017). V danom prípade ale porušenie spotrebiteľského práva žalovaným priamo spôsobilo ujmu žalobcovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda v strate finančných prostriedkov v rozsahu priznaného bezdôvodného obohatenia 492,47 eura. Keďže, ako už bolo uvedené vyššie, aplikované ustanovenie nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nebolo ani potrebné, aby sa žalobca vyjadroval, aká ujma mu vznikla, ako to nesprávne namieta odvolateľ.

21. Za stavu, keď vyššie uvedeným právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov došlo v konečnom dôsledku k vyhovaniu žalobe spotrebiteľa voči dodávateľovi v dôsledku prijatých záverov, že dodávateľ predložil spotrebiteľovi spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahovala mnohé neprijateľné zmluvné podmienky a zároveň bolo preukázané, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbali jej podstatné náležitosti (neurčité určenie splátky), v dôsledku čoho je poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný. Bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie.

22. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení, na ktoré dodávateľovi nárok nevznikol, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok, alebo nedodržania zákonných náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

23. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak to bolo aj v prejednávanej veci, keď súd prvej inštancie považoval za adekvátnu a primeranú celkovú výšku finančného zadosťučinenia v sume 450,- eur z požadovaných 1.300,- eur za viaceré porušenia spotrebiteľského práva (mnohé neprijateľné zmluvné podmienky, chýbajúca obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere s následkom bezdôvodného obohatenia žalovaného). Odvolací súd nemá pochybnosti o primeranosti, pokiaľ za 10 neprijateľných zmluvných podmienok (za každú po 25,- eur) a neuvedenie obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s následkom bezdôvodného obohatenia vo výške 492,47 (200,- eur) priznal súd prvej inštancie žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 450 eur. Pokiaľ teda súd prvej inštancie

priznal žalobcovi sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 450,- eur z požadovaných 1.300,- eur a vo zvyšku žalobu zamietol, odvolací súd považuje túto sumu za primeranú a zodpovedajúcu okolnostiam tohto prípadu.

24. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, a to uložená suma 450,- eur vzhľadom na okolnosti prípadu predstavuje.

25. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a v súvisiacom výroku II. o trovách konania, ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol plne úspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %, ktorý podal vyjadrenie v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).